

Medborgarförslag till Bräcke kommun

Bräcke-modellen 2.0 – Förstudie för ett integrerat senior- och omsorgskvarter vid Revsundssjön

Till kommunfullmäktige i Bräcke kommun,

Bräcke står inför ett avgörande vägval. Vi har en snabbt åldrande befolkning, svårigheter att rekrytera personal, begränsat skatteunderlag och ett tydligt behov av att bygga nytt äldreboende (ca 80–110 platser). Traditionella lösningar – ”ännu ett äldreboende” – riskerar att bli dyra i drift, fortsatt svåra att bemanna och svaga som attraktiv kraft för både boende och personal.

När vi ändå måste bygga nytt har vi chansen att göra det till en **framåtblickande investering i både människor och kommunalekonomi**. Jag föreslår därför att Bräcke utreder en samlad Bräcke-modell 2.0: ett integrerat senior- och omsorgskvarter vid Revsundssjön/Båthamnen.

Yrkande

Jag föreslår att Bräcke kommunfullmäktige beslutar att:

1. **Uppdra åt kommunstyrelsen att genomföra en förstudie av ”Bräcke-modellen 2.0”, ett integrerat senior- och omsorgskvarter som omfattar:**
 - specialiserad demensvård/särskilt boende (inkl. BPSD-inriktning),
 - särskilt boende/trygghetsnära omsorg (mellannivå),
 - seniorboende för friska äldre (”sista boendet”) med möjlighet till valbara service- och trygghetspaket,
 - integrerad förskola och planerade intergenerationella mötesplatser,
 - samt funktion som testbädd för digitalisering och välfärdsteknik.
2. **Förstudien ska särskilt:**
 - utreda **lokalisering vid Revsundssjön/Båthamnen**, för att ta tillvara kommunens starkaste läge för boende, rekreation, rekrytering och marknadsföring,
 - ta fram en **samlad ekonomisk kalkyl** som inkluderar både kostnader och möjliga intäkter (hyror, tjänstepaket, utbildnings- och forskningssamarbeten, samt möjlighet att erbjuda specialiserade platser till andra kommuner eller privat betalande),
 - beskriva en **drifts- och kompetensmodell** som är realistisk för en liten kommun (t.ex. demensspecialister, aktivitetskoordinator, teknksamordnare),
 - ta fram en **strategi för digitalisering och välfärdsteknik** (sensorer, digital tillsyn, telemedicin m.m.) som stärker trygghet, livskvalitet, arbetsmiljö och ekonomi,
 - föreslå **uppföljningsmått** för kvalitet i omsorg, livskvalitet, personalens arbetsmiljö, beläggning, sjukhusflöden och ekonomi.

3. **Förstudien ska genomföras med stöd av extern, oberoende expertis** med dokumenterad kompetens inom äldreomsorg/demens, välfärdsteknik, design/miljö och kommunal ekonomi, för att:
 - undvika att kommunen enbart "utredar sig själv" utifrån dagens arbetssätt,
 - säkerställa att nya lösningar, intäktsmodeller och arbetssätt prövas,
 - ge ett neutralt och kunskapsbaserat underlag till politiska beslut.

Som exempel kan Chalmers, Göteborgs universitet eller annan oberoende aktör med motsvarande kompetens bjudas in som partner.

4. **Förstudien ska redovisas till kommunfullmäktige senast [30 Juni 2027],** med tydligt förslag till inriktning, genomförande och finansiering.

Motivering

1. **Ekonomisk hållbarhet – från kostnad till investering**
Forskning om sociala investeringar (bl.a. Ingvar Nilsson) visar att förebyggande, väl utformade miljöer inom äldreomsorg och skola betalar sig genom färre fallskador, minskad ensamhet, färre akuta sjukhusinläggningar och bättre hälsa. Ett integrerat kvarter med olika vård- och boendenivåer, aktivitet, natur och teknik kan dämpa framtida kostnader och samtidigt skapa nya intäkter (hyror, tjänstepaket, utbildnings- och forskningssamarbeten, samt inflyttning av nya skattebetalare).
2. **Attraktivitet för både boende och personal**
Ett traditionellt boende riskerar tomma platser och svår rekrytering. Ett modernt senior- och omsorgskvarter vid Revsundssjön, där man kan flytta in som frisk äldre och bo kvar när behoven ökar, med tillgång till café/restaurang, aktivitet, natur, förskola och trygghet, är en tydlig attraktionsfaktor – både för äldre och deras anhöriga, och för nyckelpersonal som överväger att arbeta och bosätta sig i Bräcke.
3. **En modell anpassad för en liten kommun**
Genom att samla funktionerna – demensvård, särskilt boende, seniorboende, förskola och teknik – på en plats kan Bräcke utnyttja sin småskalighet:
 - gemensam drift och teknislösningar,
 - bättre beläggningssäkerhet när behoven förändras över tid,
 - mer robust bemanning och mindre sårbarhet vid frånvaro,
 - kortare avstånd och ökad trygghet för de boende, särskilt med långa avstånd till sjukhus.
4. **Intergenerationella vinster**
Samlokalisering av förskola och äldreomsorg är inte bara en trevlig tanke. Studier visar positiva effekter både på äldres kognitiva hälsa och barns utveckling. Planerade, korta och trygga möten (sång, sagostund, odling, bakning, skapande, rörelse) kan motverka ensamhet, skapa mening och göra anläggningen unik i Sverige.
5. **Behovet av extern, oberoende utredning**
Erfarenhet och forskning inom förvaltnings- och statsvetenskap visar att när en

befintlig organisation utreder sitt eget framtida behov tenderar resultatet att bli "mer av samma, fast billigare". Detta så kallade stigberoende gör att nya lösningar och intäktsmodeller ofta inte prövas fullt ut.

Genom att knyta extern, oberoende expertis till förstudien bryts denna tröghet.

Bräcke får:

- ett bredare perspektiv på möjliga lösningar,
- tillgång till aktuell forskning och jämförelser med andra kommuner,
- ett mer neutralt kunskapsunderlag för politiska beslut i en ödesfråga för kommunen.

6. **Bräcke som nationell förebild**

Genom att tidigt profilera sig som en praktisknära modellkommun för framtidens äldre- och demensvård i små kommuner kan Bräcke bli en nationell testbädd. Med stöd av t.ex. Chalmers och Göteborgs universitet kan kommunen utveckla, pröva och dokumentera en modell som andra småkommuner kan ta efter – med Bräcke som föregångare.

Avslutning

Detta medborgarförslag handlar inte om "lite finare lokaler", utan om en strategisk omställning:

från reaktivt sparande och stegvis nedskärning,

till en långsiktig investering i människor, kvalitet och en hållbar kommunalekonomi.

När vi nu ändå måste bygga nytt äldreboende har vi chansen att göra det klokt från början. Jag anser att Bräcke bör ta den chansen.

Mälgåsen 30 Maj 2026

[Redacted signature]

Gillis Blomkvist

[Redacted address]